MATEŘSKÁ ŠKOLA, ZÁKLADNÍ ŠKOLA A PRAKTICKÁ ŠKOLA TRHOVÉ SVINY

NOVÉ MĚSTO 228, 37401 TRHOVÉ SVINY, TEL/FAX: 386322726, IČO: 60076518,
REDIZO: 600022226, www.zspssviny.cz, e-mail: skola@zspssviny.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Zpracován podle RVP PrŠ2

Praktická škola dvouletá[1]
„Škola pro život“

„Vzdělání je klíčem, který nám otevře svět“

[1] ŠVP Praktická škola dvouletá vychází ze ŠVP pro Praktickou školu jednoletou se stejným názvem „Škola pro život“

Obsah

1. Identifikační údaje **7**
1.1. Předkladatel… 7
1.2. Zřizovatel… 7
1.3. Platnost dokumentu… 8
2. Charakteristika školy… **9**
2.1. Praktická škola dvouletá… 9
2.2. Umístění a dostupnost školy… 10
2.3. Vybavení školy… 10
2.4. Charakteristika pedagogického sboru… 10
2.5. Charakteristika žáků 11
2.6. Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce… 11
2.6.1. Projekty a aktivity školy… 11
2.6.2. Mezinárodní spolupráce… 11
2.7. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty. 12
2.7.1. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků 12
2.7.2. Spolupráce s jinými subjekty. 12
2.8. Poradenské služby školy… 13
3. Charakteristika ŠVP **14**
3.1. Zaměření a cíle školy… 14
3.2. Výchovné vzdělávací strategie školy… 14
3.3. Strategie naplňování klíčových kompetencí… 14
3.3.1. Kompetence k učení… 15
3.3.2. Kompetence k řešení problémů 16
3.3.3. Kompetence komunikativní… 17
3.3.4. Kompetence sociální a personální… 18

3.3.5. Kompetence občanské… 19
3.3.6. Kompetence pracovní… 20
3.4. Odborné kompetence 21
3.5. Priority ŠVP… 22
3.6. Zabezpečení výuky žáků s vícečetným postižením 22
4. Začlenění průřezových témat… 23
4.1. Název průřezového tématu: Mediální výchova 24
4.1.1. Zkratka průřezového tématu… 24
4.2. Název průřezového tématu: Výchova k práci a zaměstnanosti… 26
4.2.1. Zkratka průřezového tématu… 26
4.3. Název průřezového tématu: Ekologická výchova… 27
4.3.1. Zkratka průřezového tématu… 27
5. Učební plán… 30
5.1. Tabulace učebního plánu 30
5.1.1. Poznámky k učebnímu plánu 31
6. Učební osnovy. 32
6.1. Vzdělávací oblast Jazyková komunikace, vzdělávací okruh Jazyková komunikace. 32
6.1.1. Název vzdělávacího předmětu. 32
6.1.2. Zkratka vzdělávacího předmětu. 32
6.1.3. Charakteristika vzdělávacího předmětu. 32
6.1.4. Výchovné a vzdělávací strategie. 33
6.2. Vzdělávací oblast Jazyková komunikace, vzdělávací okruh Cizí jazyk. 42
6.2.1. Název vzdělávacího předmětu. 42
6.2.2. Zkratka vzdělávacího předmětu 42
6.2.3. Charakteristika vzdělávacího předmětu. 42
6.2.4. Výchovné a vzdělávací strategie. 42
6.3. Vzdělávací oblast Matematika, vzdělávací okruh Matematika. 48
6.3.1. Název vzdělávacího předmětu. 48
6.3.2. Zkratka vzdělávacího předmětu. 48
6.3.3. Charakteristika vzdělávacího předmětu. 48

6.3.4. Výchovné a vzdělávací strategie. 48
6.4. Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie, vzdělávací okruh Informační a komunikační technologie. 54
6.4.1. Název vzdělávacího předmětu.... 54
6.4.2. Zkratka vzdělávacího předmětu. 54
6.4.3. Charakteristika vzdělávacího předmětu. 54
6.4.4. Výchovné a vzdělávací strategie. 54
6.5. Vzdělávací oblast Odborné činnosti, vzdělávací okruh Rodinná výchova, vzdělávací oblast Člověk a společnost, vzdělávací okruh Základy společenských věd. 62
6.5.1. Název vzdělávacího předmětu.... 62
6.5.2. Zkratka vzdělávacího předmětu. 62
6.5.3. Charakteristika vzdělávacího předmětu. 62
6.5.4. Výchovné a vzdělávací strategie. 63
6.6. Vzdělávací oblast Člověk a příroda, vzdělávací okruh Základy přírodních věd. 76
6.6.1. Název vzdělávacího předmětu.... 76
6.6.2. Zkratka vzdělávacího předmětu. 76
6.6.3. Charakteristika vzdělávacího předmětu. 76
6.6.4. Výchovné a vzdělávací strategie. 76
6.7. Vzdělávací oblast Umění a kultura, vzdělávací okruh Umění a kultura.... 81
6.7.1. Název vzdělávacího předmětu.... 81
6.7.2. Zkratka vzdělávacího předmětu. 81
6.7.3. Charakteristika vzdělávacího předmětu. 81
6.7.4. Výchovné a vzdělávací strategie. 81
6.8. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví, vzdělávací okruhy Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. 87
6.8.1. Název vzdělávacího předmětu.... 87
6.8.2. Zkratka vzdělávacího předmětu. 87
6.8.3. Charakteristika vzdělávacího předmětu. 87
6.8.4. Výchovné a vzdělávací strategie. 87
6.9. Vzdělávací oblast Odborné činnosti, vzdělávací okruh Výživa a příprava pokrmů.... 94
6.9.1. Název vzdělávacího předmětu.... 94
6.9.2. Zkratka vzdělávacího předmětu. 94

6.9.3. Charakteristika vzdělávacího předmětu. 94
6.9.4. Výchovné a vzdělávací strategie. 94
6.10. Vzdělávací oblast Odborné činnosti, vzdělávací okruh podle profilace školy. 100
6.10.1. Název vzdělávacího předmětu. 100
6.10.2. Zkratka vzdělávacího předmětu. 100
6.10.3. Charakteristika vzdělávacího předmětu. 100
6.10.4. Výchovné a vzdělávací strategie. 101
7. Autoevaulace a hodnocení žáků 108
7.1. Autoevaulace školy 108
7.1.1. Oblast výchovy žáků… 108
7.1.2. Oblast vzdělávání žáků 108
7.1.3. Pedagogičtí pracovníci… 109
7.1.4. Řízení…. 109
7.1.5. Spolupráce s dalšími výchovnými činiteli…. 109
7.1.6. Materiálně technické zabezpečení školy… 109
7.2. Cíle a kritéria autoevaluace 110
7.2.1. Nástroje autoevaluace a jejich časové rozvržení. 110
7.3. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků…. 111
7.3.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání… 111
7.3.2. Zásady hodnocení chování ve škole…. 111
7.4. Stupně hodnocení…. 112
7.4.1. Hodnocení ve vzdělávacích předmětech… 112
7.4.2. Hodnocení chování…. 113
7.5. Způsob získávání podkladů pro hodnocení… 113
7.5.1. Způsob a pravidla hodnocení žáků… 114
8. Informace o přijímání žáků a ukončování studia 116
8.1. Kriteria přijímacího řízení. 116
8.1.1. Podmínky pro přijetí. 116
8.1.2. Oznámení výsledků přijímacího řízení. 117
8.2. Ukončování studia 117
9. Zkratky použité v dokumentu… 118

1. Identifikační údaje

1. 1. Předkladatel

Předkladatel:
Název školy: **Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Trhové Sviny**
Adresa školy: Nové Město 228, Trhové Sviny, 374 01
Ředitelka: Mgr. Ivanka Šťastná
Telefon: 386 322 726, 386 322 874
Fax: 386 322 726
E-mail: skola@zspssviny.cz
WWW stránky: www.zspssviny.cz
IZO: 150 071 329
IČO: 60076518
RED-IZO: 600022226
Právní forma: příspěvková organizace
Koordinátor: Mgr. Eva Chaloupková
Telefon: 607 513 352
E-mail: e.brouk@seznam.cz

1. 2. Zřizovatel

Zřizovatel:
Název: **Krajský úřad Jihočeského kraje**
Adresa: U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, 370 76
WWW stránky: www.kraj-jihocesky.cz
Telefonický kontakt: 386 720 830, 386 720 111
Email: posta@kraj-jihocesky.cz

1. 3. Platnost dokumentu

Dokument je platný: 1. 9. 2018

Datum projednání ve školské radě: 29. 8. 2018

MATEŘSKÁ ŠKOLA,
ZÁKLADNÍ ŠKOLA
A PRAKTICKÁ ŠKOLA
374 01 Trhové Sviny
Nové Město 228 ③

.....
razítko školy

.....
podpis ředitelky školy

2. Charakteristika školy [2]

MŠ, ZŠ a PrŠ Trhové Sviny vzdělává žáky se sníženými rozumovými schopnostmi, žáky se specifickými poruchami učení.

Praktická škola dvouletá je střední škola určená pro žáky se středně těžkým mentálním postižením, případně lehkým mentálním postižením v kombinaci se zdravotním postižením, se sníženými rozumovými schopnostmi, s mentálním postižením, s poruchami autistického spektra, s mentálním postižením v kombinaci se zdravotním znevýhodněním, s vícečetným postižením a s mentálním postižením v kombinaci s poruchami autistického spektra a s kombinací těchto vad. Praktická škola dvouletá je součástí MŠ, ZŠ a PrŠ Trhové Sviny a umožnuje doplnit a rozšířit vzdělání žákům, kteří mají dokončenou povinnou školní docházku.

2. 1. Praktická škola dvouletá

Adresa střední školy: Dlouhá 35, 370 11 České Budějovice

Praktická škola dvouletá je určena žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, plynoucími ze snížené úrovně rozumových schopností, případně žákům s více vadami, kteří ukončili povinnou školní docházku v ZŠ praktické, ZŠ speciální, v nižším než devátém ročníku základní školy a v odůvodněných případech v devátém ročníku základní školy.

Praktická škola dvouletá připravuje žáky pro výkon jednoduchých prací a činností v běžném životě. Podmínkou přijetí je ukončení povinné školní docházky.

Praktická škola dvouletá pomáhá svým žákům získat znalosti a manuální dovednosti, aby mohli vykonávat jednoduché pracovní činnosti a domácí práce. Po absolvování by měli mít možnost uplatnit se na otevřeném trhu práce vykonáváním jednoduchých činností nebo pracovat v chráněných dílnách.

Forma vzdělávání: denní
Délka studia: dva roky
Kód oboru: 78-62-C/02

Kapacita školy je 10 žáků.

[2] pokud jsou v ŠVP PrŠ2 používány pojmy žák, učitel aj., rozumí se tím pedagogická kategorie nebo označení profesní skupiny, tj. žák i žákyně, učitel i učitelka apod.

2. 2. Umístění a dostupnost školy

Praktická škola dvouletá je umístěna ve středu sídliště Vltava v ulici Dlouhá 35 v Českých Budějovicích. Škola je v dosahu několika městských linek čísel 5, 8, 9, 14, 15 a 17. U autobusových zastávek je umístěn nadchod, který umožňuje žákům bezpečný přechod přes silnici. Cesta z autobusové zastávky trvá jen několik minut a žáci nejsou po cestě vystaveni žádnému nebezpečí. Škola se nachází v blízkosti cyklistické stezky, a tak mají žáci možnost ji podle zájmu a schopností využívat v tělesné výchově nebo ve volnočasových aktivitách školy. Stezka vede podél řeky Vltavy a je vhodná i pro procházky v okolí školy. Škola je velmi dobře dostupná a její poloha vyhovuje školním i mimoškolním aktivitám žáků. Dostupnost obchodního centra, pošty, pekárny a lékárny plní důležitou součást výuky na praktické škole jednoleté, která jako svoji hlavní úlohu bere připravit své žáky na reálný život po skončení školy.

2. 3. Vybavení školy

Praktická škola dvouletá se nalézá v budově, kde je umístěna i ZŠ Speciální a obě tyto části jsou elokovaným pracovištěm MŠ, ZŠ a PrŠ Trhové Sviny. Jedná se o komplex dvou budov – prvního a druhého pavilonu s rozlehlou zahradou. Praktická škola dvouletá se nalézá v druhém pavilonu budovy ZŠ speciální. Budova má bezbariérový přístup. Žáci mají zajištěné stravování ze školní jídelny.

Praktická třída má jednu prostornou třídu a kuchyňský kout. Žáci mohou využívat i prostor ZŠ Speciální a docházet na arteterapii, kroužek šití a atd. Ve třídě mají žáci k dispozici počítače s výukovými programy i hrami. V třídě je také umístěna interaktivní tabule, která obohacuje výuku žáků. Škola využívá velké zahrady, kde žáci pracují a věnují se sportovním aktivitám. Její rozlehlost umožňuje žákům jezdit na kolech, tříkolkách po udržovaných chodnících a na travnatých plochách mohou hrát míčové a jiné hry či se věnovat józe nebo relaxaci. Třída má také svůj záhon, na kterém pěstuje zeleninu. Součástí výuky je i docházka na hipoterapii.

Žáci mají možnost po výuce navštěvovat volnočasové aktivity pořádané celou školou – kroužek Feuersteinovy metody instrumentálního obohacování, sportovní kroužek a kroužek vaření.

Škola má velmi příjemné prostředí s domácí atmosférou.

2. 4. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je na vysoké profesionální úrovni. Na praktické škole jednoleté vyučuje jeden pedagog s hlavním podílem na vyučovacích hodinách a je zároveň i třídním učitelem. Další výuku zaštiťují pedagogové ze ZŠ Speciální. Podle skladby žáků ve třídě je přítomen i asistent pedagoga. Všichni mají vzdělaní speciální pedagogiky nebo si své vzdělání doplňují. Na škole funguje výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů, metodik ICT a environmentální koordinátorka. Všichni pracovníci se průběžně vzdělávají formou DVPP. Pracovníci školy plní nadstandardně své pracovní povinnosti a věnují se plně své práci. Atmosféra ve škole je kolegiální a velmi rodinná. Všichni přispívají k vytváření příznivého klimatu ve škole pro žáky i jejich rodiče.

2. 5. Charakteristika žáků

Žáci jsou přímo z Českých Budějovic nebo dojíždějí z okolních měst a obcí.
Vzděláváni jsou žáci:

- se sníženými rozumovými schopnostmi
- s mentálním postižením
- s mentálním postižením v kombinaci se zdravotním znevýhodněním
- s poruchami autistického spektra
- s vícečetným postižením
- s mentálním postižením v kombinaci s poruchami autistického spektra

Žáci jsou zařazeni na základě přijímacího řízení nebo po doporučení pedagogicko-psychologické poradny či speciálně pedagogického centra. Mezi žáky se projevují značné rozdíly v jejich možnostech a schopnostech při osvojování teoretického učiva i při získávání praktických návyků a dovedností. Výuka ve škole je individualizovaná, aby mohly být co nejlépe využity schopnosti žáků. Zdravotní způsobilost žáků ke vzdělání v odborných činnostech musí být posouzena odborným lékařem.

2. 6. Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

2. 6. 1. Projekty a aktivity školy

- Při škole funguje tří členná Školská rada.
- Každoročně škola pořádá den otevřených dveří, při kterém probíhá výstava žákovských prací.
- Škola se účastní hudebních a výtvarných soutěží (Abilympiáda každé dva roky) a kulturních vystoupení (např. v roce 2008 Den otevřených srdcí).
- Ve školním roce pořádá škola ve spolupráci s SPMP České Budějovice zimní a jarní pobyt žáků.
- Účast na prezentační výstavě Vzdělání a řemeslo na Výstavišti v Českých Budějovicích.

2. 6. 2. Mezinárodní spolupráce

Škola nemá mezinárodní spolupráci.

2. 7. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty

2. 7. 1. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků

Rodiče jsou plně informování o výsledcích vzdělávání žáků, o průběhu školního roku a vzdělávacích a kulturních akcích školy třídním učitelem. Rodiče mohou po vzájemné dohodě s učitelem navštívit školu kdykoliv během školního týdne. Učitele mohou i bez předběžné domluvy zastihnout každý pracovní den od 7:40 do 8:00 ve třídě praktické školy jednoleté.

Komunikace s rodiči kromě přímého setkání nebo telefonického hovoru probíhá i pomocí SMS a usnadňuje tím rodičům komunikaci se školou. Každý rodič má telefonní číslo třídního učitele, kterého může kdykoliv kontaktovat. Komunikační linkou mezi rodiči a žáky je i notýsek – Sdělení rodičům, kde jsou informováni o školních akcích a atd.

Zákonní zástupci mají k dispozici i webové stránky školy, ze kterých se mohou dozvědět další informace o škole a jejich akcích.

2. 7. 2. Spolupráce s jinými subjekty

Při řešení **výchovných problémů** a **problémů v rodinném prostředí** žáků škola spolupracuje s:

- Odbory sociální péče České Budějovice
- Dětským diagnostickým ústavem Homole
- Střediskem výchovné péče České Budějovice
- Dětským výchovným ústavem Šindlovy Dvory

V rámci **vzdělávání žáků** spolupracuje škola s:

- Domovem Libnič a centrem sociálních služeb EMPATIE
- Domovem sv. Anežky o. p. s. Týn nad Vltavou
- Domovem pro seniory Máj České Budějovice
- Kolejemi a menzami JČU České Budějovice
- Českou maltézskou pomocí Suverénního řádu maltézských rytířů České Budějovice
- Občanským sdružením Koníček
- Junákem – svazem skautů a skautek ČR, Krajinská České Budějovice
- Elektro Voráček
- Elekrto U Helmichů
- Vobrázek o. p. s. – chráněná dílna Lišov
- Nazaret, středisko DM CČSH v Borovanech
- Sdružením pro pomoc mentálně postiženým České Budějovice[3]

Při **diagnostice žáků a metodické pomoci pedagogům** škola spolupracuje s:

- Speciálně pedagogickým centrem České Budějovice
- NPI České Budějovice
- Pedagogicko-psychologickou poradnou České Budějovice
- Střediskem služeb školám České Budějovice

Při **organizaci mimoškolních aktivit** škola spolupracuje s:

- Městskou charitou České Budějovice

Při **prevenci sociálně patologických jevů** škola spolupracuje s:

- Policií ČR a Městskou policií České Budějovice

Při **spolupráci se vzdělávacími institucemi** škola spolupracuje s:

- Teologickou fakultou JČU v Českých Budějovicích
- Zdravotně sociální fakultou JČU v Českých Budějovicích
- Pedagogickou fakultou JČU v Českých Budějovicích

2. 8. Poradenské služby školy

Praktická škola dvouletá spolupracuje v kariérovém poradenství s Městskou charitou České Budějovice, Úřadem práce v Českých Budějovicích a pracovišti z odborných kompetencí, společně s těmito institucemi pomáháme žákům a jejich zákonným zástupcům najít vhodné zaměstnání pro jednotlivé žáky po skončení vzdělávání. Výchovné poradenství zajišťuje výchovný pedagog ze ZŠ Speciální v Trhových Svinech. Prevenci sociálně patologických jevů zajišťuje metodik prevence sociálně rizikového chování ze ZŠ Praktické v Trhových Svinech.[4]

[3] V rámci vzdělávání žáků může škola jednotlivé instituce, se kterými spolupracuje, měnit. Každý školní rok škola vyhledává nové instituce pro spolupráci.
[4] Činnosti obsažené v tomto dokumentu se týkají PrŠ2, některé jsou ale společné s celou MŠ, ZŠ a PrŠ Trhové Sviny.

3. Charakteristika ŠVP

3. 1. Zaměření a cíle školy

Praktická škola dvouletá je střední škola, která má zaměření na **Práce v chráněné dílně, úklidové a pěstitelské práce**, název předmětu byl zkrácen na **PRAXE** z praktického hlediska. Součástí vzdělávání je výuka všeobecných teoretických předmětů, ale stěžejní je výuka odborných činností. Nejdůležitějším cílem naší školy, s tím i spojené zaměření na práce v chráněné dílně, úklidové a pěstitelské práce, je integrace našich žáků do intaktní společnosti.

Odborné činnosti podle profilace školy jsou Práce v chráněné dílně, úklidové a pěstitelské práce. Odborné činnosti jsou tedy individualizované jako výuka teoretická. Teoretické výuce je věnována stejná pozornost jako výuce praktické. Odborné činnosti – Práce v chráněné dílně, úklidové a pěstitelské práce jsou žáky vykonávány v chráněné dílně, na školním pozemku a v prostorách školy. Prioritou školy je pomoci žákům najít vhodné pracoviště, a tím je formovat pro jejich život po ukončení školy. S ohledem na možnosti regionu i nalézt vhodné zaměstnání pro absolventy naší školy, a tím jim pomoci vkročit do života.

Praktická škola dvouletá připravuje žáky na budoucí život ve společnosti a posiluje tak jejich integraci.

3. 2. Výchovné a vzdělávací strategie školy

Výchovné a vzdělávací strategie školy jsou takové strategie, které vedou k vytváření a rozvíjení jednotlivých klíčových kompetencí žáků, představujících soubor hodnot, postojů, vědomostí a schopností, které jsou důležité pro celkový rozvoj žáků a pro jejich osobnostní vývoj. Škola se snaží ve svém ŠVP pomocí různých forem výuky, vzdělávacích postupů, didaktických metod a školních i mimoškolních aktivit zařadit vždy takové klíčové kompetence, které v daném období mohou žáci splnit na základě svých individuálních schopností. Důraz klademe na propojenost jednotlivých předmětů mezi sebou, se společností a s praxí. Jednotlivé výchovné a vzdělávací strategie dodržují všichni pedagogové a snaží se citlivě vnímat potřeby žáků a rozlišovat rozdílnou úroveň jejich rozumových schopností.

3. 3. Strategie naplňování klíčových kompetencí

Důraz je kladen na individualizaci výuky s ohledem na možnosti jednotlivých žáků. Vzhledem k odlišnosti mentální a sociální úrovně jednotlivých žáků je jim věnována individuální pozornost a jednotlivé strategie a klíčové kompetence jsou proto upraveny dle možností našich žáků. Klíčové a odborné kompetence jsou soubory vědomostí, dovedností, návyků a postojů, které žák získá, a aby je dál mohl uplatňovat v rozmanitých situacích životních i profesních. Jednotlivé kompetence se navzájem prolínají a stojí na stejném žebříčku hodnotového systému. Osvojení klíčových a odborných kompetencí je proces, který provází opakování a procvičování činností, postupné osvojování znalostí a

dovedností, odklon od encyklopedismu a příklon k praktickému vyučování a orientaci ve známém i neznámém prostředí. Soubor všech kompetencí – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní a odborné kompetence - připravují žáky na budoucí život ve společnosti.

Těmito strategiemi naplňujeme klíčové kompetence:

Klíčové kompetence dle RVP: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a kompetence pracovní.

3. 3. 1. Kompetence k učení

Žák/žákyně by měl/a:
- toto jsou rozklíčované klíčové kompetence

- pochopit učivo vzdělávacího programu
- vyhledávat různé informace v encyklopediích a časopisech
- orientovat se v textu
- rozvíjet slovní zásobu, umět uchopit význam slov
- využívat znalosti ze školy v praktickém životě
- vyhledat si důležité praktické informace a uplatnit je (jízdní řády, otvírací doba atd.)
- nalézat cestu k zlepšení sebekontroly a sebehodnocení
- naučit se postupovat od jednoduššího ke složitějšímu
- uvědomit si význam vzdělání a budoucího pracovního uplatnění
- dodržovat pravidla BOZP a používat pravidla prví pomoci

Uvedené kompetence plníme těmito strategiemi:
Učitel/učitelka má:

- uplatňovat názorné vyučování a využívat vhodné didaktické metody
- formu hry uplatňovat jako svébytnou formu učení
- uplatňovat individuální přístup zohledňující zvláštnosti každého žáka

- vytvářet příjemné a pozitivní učební prostředí
- motivovat žáka kladným hodnocením
- vytvářet pozitivní klima třídy i školy
- užívat moderní techniky a moderních vyučovacích metod
- navést žáka k samostatnému osvojování informací
- vysvětlovat neznámá slova, a tím rozšiřovat slovní zásobu žáků
- umožňovat žákům prakticky si ověřovat získané znalosti
- prezentovat výsledky práce žáků, a tím je zpětně motivovat k další činnosti
- motivovat žáky k následnému pracovnímu uplatnění
- vytvářet vlastní pomůcky a texty, kopírovat materiály pro zjednodušení vzdělávání žáků
- pracovat s předměty každodenní potřeby a pracovními pomůckami a ukazovat žákům, jak je používat
- pomoci žákům uchopit svět jinak než rozumem
- motivovat žáky k tvořivým činnostem
- informovat o důležitosti ekologického chování
- uplatňovat pravidla BOZP a seznamovat žáky s pravidly první pomoci

3. 3. 2. Kompetence k řešení problémů

Žák/žákyně by měl/a:
- toto jsou rozklíčované klíčové kompetence

- zvládnout ve své práci postupovat od jednoduššího ke složitějšímu
- umět řešit úlohy z praktického života
- rozpoznat problémovou situaci
- chápat důsledky svých rozhodnutí, zhodnotit výsledek řešení problému, popsat problém, požádat o radu nebo pomoc, řídit se danou radou
- rozpoznat vážnou situaci v reálném životě (ohrožení života, zdraví, majetku) a umět přivolat pomoc
- dokázat zvládnout zátěžovou situaci a nalézt její řešení nebo zamezit jejímu dalšímu vzniku
- na základě vzniklých problémů ve třídě se snažit předkládat jejich nejvhodnější řešení a předcházet vzniku nových

Uvedené kompetence plníme těmito strategiemi:
Učitel/učitelka má:

- rozebírat vzniklé problémové situace a nalézat konkrétní řešení
- motivovat žáky pro práci ve skupině a naučit je přijímat její role
- modelovými situacemi ukázat žákům, jak rozpoznat problémovou situaci, její vznik a řešení
- vytvářet pozitivní atmosféru ve třídě s přátelskými, upřímnými kontakty
- klást důraz na čtení s porozuměním

3. 3. 3. Kompetence komunikativní

Žák/žákyně by měl/a:
- toto jsou rozklíčované klíčové kompetence

- zlepšit své komunikační schopnosti
- zvládnout komunikaci se spolužáky i učiteli vzhledem ke svým možnostem
- užívat správného písemného i verbálního či jiného alternativního projevu
- poslouchat učitele i spolužáky a reagovat na jejich sdělení
- používat získané komunikační dovednosti v běžném životě
- umět používat běžné komunikační a informační prostředky
- rozumět běžně užívaným gestům, mimice, zvukům, symbolům a přiměřeně na ně reagovat
- prosadit a obhájit svůj názor v rámci slušného, ale asertivního chování

Uvedené kompetence plníme těmito strategiemi:
Učitel/učitelka má:

- pomocí problémových úloh a otevřených otázek se snažit přimět žáka, aby přiměřeně reagoval, formuloval otázky a odpovědi
- naslouchat žákům a snažit se porozumět jejich komunikaci
- podporovat přátelské a kamarádské vztahy mezi žáky a ukazovat jim, jak si vzájemně pomáhat
- dodržovat čistotu řeči bez hrubých, nespisovných výrazů a vycpávkových slov
- podporovat žáky v komunikaci a vytvářet příznivé klima třídy bez stresu a nepříznivých vlivů

- ukázat žákům možnosti alternativní komunikace a možnost využití informačních a komunikačních technologii
- pomoci žákům naučit se asertivnímu chování

3. 3. 4. Kompetence sociální a personální

Žák/žákyně by měl/a:
- toto jsou rozklíčované klíčové kompetence

- zvládnout a uplatňovat základní pravidla slušného chování
- pracovat společně s ostatními žáky a cítit sounáležitost s danou skupinou s ohledem na individuální stránku každého jedince
- dokázat v krizových situacích rozpoznat kompetentní osobu a reagovat na její pokyny
- přijímat a tolerovat spolužáky bez ohledu na jejich zevnějšek a postižení
- vědět o základních mravních hodnotách a společenských pravidlech společnosti
- rozpoznat a odhalit si rizikové chování a dokázat na něj upozornit
- uznávat práva a povinnosti ostatních, utvářet dobré mezilidské vztahy

Uvedené kompetence plníme těmito strategiemi:
Učitel/učitelka má:

- kladným hodnocením vytvářet a upevňovat žákovo pozitivní vnímání sama sebe a chápání se jako jedinečná osobnost
- vytvářet přátelský vztah důvěry žák – učitel a pomáhat tak žákům v jejich svěřování se
- vysvětlit žákům principy ohleduplnosti, tolerance a empatie k sobě navzájem a důležitost vytváření rodinného prostředí ve škole
- motivovat žáka ke skupinové práci s ohledem na rozdělení rolí a úkolů ve skupině
- užívat reálných předmětů ze života
- uplatňovat individuální přístup k jednotlivým žákům
- spojovat reálný svět se školním, a naopak, v rámci využití získaných znalostí
- uplatňovat základní pravidla slušného chování a trvat na jejich dodržování
- motivovat žáky k využívání získaných znalostí i ve svém soukromí

3. 3. 5. Kompetence občanské

Žák/žákyně by měl/a:
- toto jsou rozklíčované klíčové kompetence

- osvojit si základní komunikaci s úřady
- znát a rozumět pravidlům ve škole na odborné praxi a přijmout je za své
- mít povědomí o fungování demokratické společnosti
- přijmout společenské normy a pravidla společenského chování, umět rozpoznat protispolečenské, nevhodné a rizikové chování, rasismus, xenofobii
- přijmout národností a kulturní menšiny
- dodržovat zásady zdravého životního stylu a uvědomit si důležitost svého zdraví i zdraví jiných lidí
- respektovat a chránit životní prostředí, chovat se ekologicky, a tím pomáhat životnímu prostředí
- uznávat a hájit naše tradice a kulturní a historické dědictví

Uvedené kompetence plníme těmito strategiemi:
Učitel/učitelka má:

- vlastním příkladem prezentovat žákům důležitost dodržování společenských zásad a zdravého životního stylu
- pomáhat najít vhodné pracovní uplatnění pro žáky s ohledem na jejich individuální schopnosti
- seznamovat žáky s demokratickými principy naší společnosti a reflektovat aktuální situaci
- netolerovat jakékoliv projevy rasismu a xenofobie mezi žáky
- poukazovat na jedinečnost každého z nás
- pomáhat ukázat cesty, jak chránit životní prostředí a chovat se ekologicky
- zadávat skupinovou práci žákům s důrazem na přijetí role a úkolů ve skupině
- směřovat výuku k uplatnění žáků na trhu práce

3. 3. 6. Kompetence pracovní

Žák/žákyně by měl/a:
- toto jsou rozklíčované klíčové kompetence

- mít kladný vztah k pracovní činnosti a chápat práci jako integraci do intaktní společnosti a stát se její součástí
- samostatně, s pomocí nebo pod dohledem pracovat a mít osvojeny základní dovednosti, návyky a postupy důležité k dané práci nebo činnosti
- využívat získané dovednosti v praktickém životě
- dodržovat BOZP, bezpečnost a hygienu s ohledem na práci, kterou vykonává, a přihlédnout ke specifikům pokud nějaké jsou
- dbát na bezpečnost při přepravě na odbornou činnost – Práce v chráněné dílně, úklidové a pěstitelské práce, dodržovat BESIP
- dodržovat pracovní postup zadané práce a reagovat na připomínky učitele či asistenta na daném pracovišti

Uvedené kompetence plníme těmito strategiemi:
Učitel/učitelka má:

- pomáhat žákům orientovat se ve světě práce, vážit si vytvořených hodnot a respektovat svou práci i práci druhých
- praktické činnosti propojovat s ostatními teoretickými činnostmi a vytvářet tak pro žáky ucelený obraz důležitosti praktických činností
- volit vhodné pracovní činnosti, které budou žáci potřebovat ve svém budoucím životě
- vytvářet modelové situace – v práci, v obchodě atd. a vysvětlit žákům, jak reagovat, chovat se a přizpůsobit se nové situaci a adekvátně ji řešit
- být důsledný při kontrole práce žáků ve škole i doma
- klást důraz na přípravu na výuku a dodržování zásad BOZP a BESIP při teoretické i praktické výuce

Uchopením a používáním získaných klíčových kompetencí jsou žáci připraveni pro další rozvoj svých schopností. Nejdůležitější úlohou stále zůstává připravit žáky na život po ukončení školy a pomoci jim lépe se uplatnit ve společnosti. Zvládnutím těchto klíčových kompetencí by měl být žák samostatnější a soběstačnější, což by mělo zlepšit jeho vlastní sebepojetí a pomoct rodičům.

3. 4. Odborné kompetence

Vzhledem zaměření naší školy na Praxe - Práce v chráněné dílně, úklidové a pěstitelské práce mohou být naše odborná pracoviště různorodá. Žákům je vybírána vhodná odborná činnost s ohledem na jejich schopnosti a stupeň mentálního postižení. Naše škola uzavírá s jednotlivými pracovišti, kam žáci docházejí, smlouvu o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování. Jednotliví žáci jsou poučeni o právních předpisech z oblasti BOZP, hygienických předpisech a předpisech požární ochrany. Pracoviště také žáka seznamuje se specifiky daného místa a práce – užití vhodných ochranných pomůcek a prostředků pro výkon jimi zadané práce. Součástí je mimo práce na pracovišti i práce ve škole a na školním pozemku.

Jednotlivá pracoviště, na kterých může probíhat nebo probíhala výuka odborných činností:

- Městská charita České Budějovice
- Domov Libnič a Centrum sociálních služeb EMPATIE
- Domov sv. Anežky o. p. s. Týn nad Vltavou
- Domov pro seniory Máj České Budějovice
- Koleje a menzy JČU České Budějovice
- Domino – Centrum denních služeb České Budějovice
- Domov pro seniory Kaplice
- Elekro Voráček České Budějovice
- Elektro U Helmichů České Budějovice
- Vobrázek o. p. s. – chráněná dílna Lišov
- Nazaret, středisko DM CČSH v Borovanech
- MŠ, ZŠ a PrŠ Trhové Sviny

Odborné kompetence jsou rozpracovány podle jednotlivých pracovišť, kam žáci na odborné činnosti docházejí. Časová dotace odborných činností je 6hodin/týdně.[6]

[6] Jednotlivá pracoviště se mohou měnit v závislosti na změně skladby jednotlivých žáků ve třídě. Stále jsou hledána vhodná pracoviště, která by i po skončení vzdělávání žáků na naší škole mohla být jejich dlouhodobým pracovním místem.

Odborné kompetence vycházejí z těchto základních kompetencí:

3.4.1. Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

3.4.2. Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

3.4.3. Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

3. 5. Priority ŠVP

Priority našeho Školního vzdělávacího programu pro střední vzdělávání – Praktická škola dvouletá „Škola pro život“ jsou vzdělávat a vychovávat žáky pro uplatnění v budoucím životě. Důraz klademe na ověřování naučeného v praxi. Celý koncept ŠVP naší školy leží na sepjetí pracovních činností s chodem celé školy. Žák má možnost pracovat podle svých možností a schopností na pracovišti, které si sám po dohodě s rodiči zvolí. Průběh odborných činností mimo budovu naší školy přispívá k integraci našich žáků do intaktní populace. Žáci mají možnost ověřovat si své znalosti a dovednosti v praxi, a tím se naučit mnohému novému. Cílem našeho ŠVP je předat takové vzdělávání, které do budoucna připraví naše žáky orientovat se a žít ve většinové populaci.

3. 6. Zabezpečení výuky žáků s vícečetným postižením

Škola přijímá žáky s vícečetným postižením. Naše škola vzdělává žáky, se sníženými rozumovými schopnostmi, s mentálním postižením, s poruchami autistického spektra, s mentálním postižením v kombinaci se zdravotním znevýhodněním, s vícečetným postižením a s mentálním postižením v kombinaci s poruchami autistického spektra a s kombinací těchto vad. Vzhledem k profesionálnímu přístupu pedagogů a individualizované výuce je možnost vzdělávat tyto žáky. Speciální pedagogická odbornost učitelů zajišťuje kvalitu vzdělávání všem žákům.

4. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou součástí vzdělávacího obsahu školního vzdělávacího programu pro Praktickou školu dvouletou – *Škola pro život*. Průřezová témata jsou součástí vyučovacích předmětů a nevyučují se samostatně. Začlenění průřezových témat doplňuje vzdělávací obsah vyučovacího předmětu a pomáhá prakticky si vyzkoušet, ověřit si a zafixovat si učivo. Vytvářejí se v nich individuální možnosti pro jednotlivé žáky k rozvíjení jejich osobností, postojů a hodnot.

Praktická škola dvouletá ŠVP – *Škola pro život* si zvolila tato průřezová témata:

- **Mediální výchova**
- **Výchova k práci a zaměstnanosti**
- **Ekologická výchova**

4. 1. Název průřezového tématu: Mediální výchova

4. 1. 1. Zkratka průřezového tématu: MV

Průřezové téma Mediální výchova je zařazena do ŠVP – *Škola pro život* jako projekt, školní časopis. Mediální výchova je vyučována jako integrální součást vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů. Je důležitou součástí lidské gramotnosti, snaží se jednotlivým žákům ukázat obraz, který je za někdy neprohlédnutelnou vrstvou obyčejného mediálního sdělení jako jsou zprávy či denní tisk, pokusit se jim vysvětlit obsah jednotlivých sdělení.

Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje rozvoj takových schopností, jako je vyhledávání, získávání a sdílení informací a poznatků, chápání souvislostí mezi různými jevy, reflexe vlastního postavení vůči ostatním a osvojení (či alespoň pochopení) převládající hodnotové orientace. Schopnost vyrovnat se s těmito problémy se stále více opírá o podněty mediované povahy. Schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, se stále více rovná schopnosti zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií - zatím především z tisku, rozhlasu a televize. Média se tak stávají rozhodujícím socializačním faktorem, který většinou dokáže zastínit faktory ostatní.

Mediální výchova je rozčleněna mezi část teoretickou, kde se věnuje obsahu mediálního sdělení a jeho formám, a část praktickou, která se uskutečňuje formou vytváření vlastního časopisu. Časopis s názvem **„Praktik“** je čtvrtletník (tzv. vychází každé čtvrtletí školního roku, výsledkem jsou 4 čísla za jeden školní rok). Vzdělaní v oblasti Mediální výchovy a časopis praktické školy jednoleté je vytvářen v rámci těchto tří dimenzí: jako projekt v rámci jednotlivých ročních období – tzv. 4krát ročně (1), jako integrální součást jednotlivých předmětů (2) a v nich jako skupinová práce žáků (2a).

1 – projekt
2 – součást jednotlivých předmětů
2a - skupinová práce v rámci předmětu

Mediální výchova					
Vzdělávací oblasti	***ČL***	***Aj***	***PC***	***VHDv***	***ČZ***
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	2, 2a	-	2, 2a	-	-
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	2	-	2, 2a	2	-
Fungování a vliv médií ve společnosti	2	-	2	2	2
Tvorba mediálního sdělení	1	1	1, 2	1	-

4. 2. Název průřezového tématu: Výchova k práci a zaměstnanosti

4. 2. 1. Zkratka průřezového tématu: VP

Průřezové téma Výchova k práci a zaměstnanosti je zaměřeno na praktické pracovní dovednosti a návyky, které jsou potřebné pro uplatnění žáka v dalším životě. Využívá získaných poznatků a osvojených dovedností z jednotlivých vzdělávacích oborů, které převádí do praktického života. Rozvíjí u žáků pozitivní vztah k práci, soustředěnost, vytrvalost a tvořivost. Zároveň si žáci osvojují zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Žáci se učí vážit si své práce a respektovat práci ostatních. Měli by být schopni zorganizovat si svoji práci, stanovit si pracovní postup a tempo, ve kterém zadanou práci zvládnou. Pochopit smysl a radovat se z dobře odvedené práce.

Vzdělání v oblasti Výchova pro vstup do světa práce je vyučováno jako integrální součást vzdělávacího obsahu vyučovacího procesu v těchto třech dimenzích: jako exkurse (1), jako integrální součást jednotlivých předmětů (2) a v neposlední řadě v rámci pracovních činností (3), které hrají nejdůležitější úlohu.

1 – exkurse
2 – součást jednotlivých předmětů
3 – pracovní činnosti

Výchova k práci a zaměstnanosti						
Vzdělávací oblasti	***P***	***M***	***PC***	***ROv***	***VHDv***	***VPP***
Svět práce	1, 2, 3	2	2	2	-	2, 3
Sebeprezentace	2, 3	2	2	2, 3	2, 3	-
Pracovně právní legislativa	2, 3	-	2	1, 2, 3	-	-

4. 3. Název průřezového tématu: Ekologická výchova

4. 3. 1. Zkratka průřezového tématu: EV

Průřezové téma Ekologická výchova vychází z průřezového tématu Člověk a životní prostředí dle RVP PrŠ2 a je zaměřeno na pochopení základních zákonitostí a souvislostí postavení člověka v přírodě a funkce ekosystému ve vztahu k lidské společnosti. Průřezové téma obohacuje vzdělávací obsah jednotlivých předmětů a propojuje témata se skutečným životem. Ukazuje ekologický způsob života jako součást hodnotových norem a možnosti uplatňování dobrého vlivu lidských činností na společnost. Žáci v rámci jednotlivých vzdělávacích předmětů proniknou tematickými celky tohoto průřezového tématu. Průřezové téma je hlavní součástí předmětu Základy přírodních věd, jelikož jsou tematicky v mnohém totožné. Učivo součástí jednotlivých exkurzí.

Vzdělání v oblasti Ekologická výchova je vyučováno jako integrální součást vzdělávacího obsahu vyučovacího procesu jako exkurse a nedílnou součástí je i propojení s jednotlivými předměty.

Tematické celky – 1. Ekosystémy – les, pole, louka, vodní zdroje, lidská sídla, kulturní krajina

2. Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje surovinové a energetické

3. Vztah člověka k prostředí – naše obec, náš životní styl, lokální ekologické problémy a jejich řešení, prostředí a zdraví, nerovnoměrnost života na Zemi

4. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s nimi, druhotné suroviny, kulturní památky a ochrana přírody

Exkurse - během jednotlivých exkurzí bude plněn tematický plán průřezového tématu a třídní učitel vypracuje podrobnou zprávu o plnění cílů vzdělávání, která se stane pevnou součástí ŠVP PrŠ2, přizpůsobenou mentální úrovní jednotlivých žáků.

- **Recyklační alej v Dukelské ulici** - Jedná se o park, ve kterém jsou instalována různá zařízení a předměty, které byly vyrobeny z recyklátů (z plastů). Nachází se zde 20 laviček**,** 1 velká nástěnka sloužící pro různé vzkazy a pozvánky na kulturní akce, dětská lavička ve formě vláčku a 6 nástěnek, na kterých jsou představeny jednotlivé komodity, které lze třídit. U vstupu do Recyklační aleje je umístěna informační tabule a kousek za ní je hnízdo se speciálně vyrobenými kontejnery na separovaný odpad. Tyto kontejnery mají průhledy,

takže se může podívat, jak a čím se naplňují. Dále najdete 10 stromečků, na kterých je popsán vznik jednotlivých odpadů a jak se dál zpracovává.

Tematický celek – 1 – lidská sídla (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí), kulturní krajiny (aktuální problémy životního prostředí), 2 – energie (alternativní zdroje energie), přírodní zdroje surovinové a energetické (význam a získávání, vyčerpatelnost, využitelnost, principy hospodaření s přírodními zdroji), 3 – naše obec (přírodní zdroje, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, zajišťování ochrany životního prostředí v obci), náš životní styl (ekologický přístup k prostřední lidských sídel, odpadové hospodaření), lokální ekologické problémy a jejich řešení, 4 - odpady a hospodaření s nimi, druhotné suroviny

Výstup – ekologický plakát, reklama na třídění odpadu, článek do školního časopisu

- **ZOO Ohrada Hluboká nad Vltavou** - ZOO OHRADA Hluboká nad Vltavou leží v těsné blízkosti loveckého zámku Ohrada, v typickém prostředí jižních Čech, na břehu Munického rybníka s alejí starých dubů a výhledem na zámek Hluboká. Rozlohou nejmenší česká ZOO patří také mezi nejstarší. Byla založena ze soukromé iniciativy Dr. Adolfa Schwarzenberga a jeho manželky v roce 1937 a pro veřejnost byla otevřena 1. května 1939. K vidění je zde přes 150 druhů živočichů a většina z nich patří k druhům žijícím v přírodě Evropy a mírného pásu Asie. Nechybí ani představitelé exotické zvěře. Mezi zajímavé expozice patří vodní ptáci a za pozornost určitě stojí chov vydry říční v prostorných prosklených bazénech.

Tematický celek – 3 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace), 4 - ochrana přírody (význam ochrany přírody, organizace ochránců přírody), kulturní památky (zámek Hluboká nad Vltavou)

Výstup – dramatizace (odlišnosti jednotlivých národů), práce s internetem – nejznámější ekologické organizace, DVD s ekologickou tématikou

- **Naučná stezka Po hrázi Vrbenských rybníků** - Naučná stezka byla vybudována na území přírodní rezervace Vrbenské rybníky. Prochází po hrázích zdejších rybníků (Černiš, Domín, Nový Vrbenský rybník, Starý Vrbenský rybník) a je zaměřena na seznámení s faunou a flórou rybničního území. Při procházce po rybničních hrázích, které jsou zpevněny stromy (duby) je možno pozorovat vodní ptactvo. Přístup na 4 km dlouhou stezku je možný od konečné zastávky městské hromadné dopravy v Českém Vrbném. Začátek trasy je na hrázi Nového Vrbenského rybníka, cíl pak na hrázi Starého Vrbenského rybníka. Na trase je umístěno 10 informačních zastavení. Zajímavosti na trase: Vodní vegetace, potápky, Pobřežní porosty, rákosníci, Bažinné olšiny, Kachny, Rackové a rybáci, Bažinné a slatinné louky, Kulturní louky, Husy a volavky

Tematický celek – 1 – vodní zdroje (charakteristika, lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinu a ekologii), 2 – voda (klíčový význam vody pro existenci života, ochrana vody, zdroje znečištění, druhy vody), ovzduší (význam pro život na Zemi, znečišťování ovzduší, klimatické změny)

Výstup – poslech Mé vlasti od Bedřicha Smetany skladeb - Vyšehrad, Vltava, Šárka, Z českých luhů a hájů, Tábor a Blaník – asociativní malby nebo kresba na motivy poslechu, vytvoření naučné mapy – vodohospodářství (rybníky, řeky, nádrže jižních Čech), sportovně turistické aktivity v přírodě

- **Naučná stezka Rudolfovo město** - Stezka prochází Rudolfovem a jeho blízkým okolím a jsou zaměřeny na historii hornictví, historii města a technická díla spojená s těžbou stříbra a antracitu. Stezka má 2 okružní trasy. První vede severním směrem přes Adamov a Hůry zpět do Rudolfova. Tento 5 km okruh má 9 zastavení a ukazuje historii města, důlní stavby a vodní díla související s dolováním. Tento 4,5 km okruh má 10 tabulí a bylo na něm zřízeno i malé muzeum hornictví na Rudolfovsku. Zajímavosti na trase: historie města, napájecí systém pro důl Třešeň, doly na antracit - nejmladší historie hornictví na Rudolfovsku, Šibeniční vrch - městské popraviště, důl svatého Eliáše - poslední důl na stříbro ve zdejším revíru, hornictví na Rudolfovsku, akumulační nádrže pro doly.
  Výhled na sluneční elektrárnu.

Tematický celek – 1 – les (význam lesa, charakteristika společenstva, typické populace a vztahy mezi nimi), louka (význam, hospodaření), 2 – půda (druhy půdy, rekultivace, ekologické zemědělství), energie (alternativní zdroje energie), 4 – průmysl a životní prostředí (vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí)

Výstup – sběr nerostů a přírodnin – naučná výstava ve škole, článek do školního časopisu o zajímavostech exkurse, fotodokumentace – práce s fotoaparátem, sportovně turistické aktivity v přírodě

- **Naučná stezka Křížová cesta v Římově** – Stezka seznamuje s poutním místem Římov, připomíná jeho tradici a biblickou křížovou cestou Ježíše Krista. Zároveň je i dokladem barokního stavitelství. Na 6 km dlouhé okružní trase je umístěno 25 kapliček (zastavení) s vyobrazením jednotlivých zastavení historické křížové cesty.

Tematický celek – 1 – pole (význam a obhospodařování polí, vliv člověka na změny okolní krajiny, lidská sídla (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí), 4 – doprava a životní prostředí, kulturní památky (loretánská kaple, křížová cesta, barokní stavitelství)

Výstup – kresba části křížové cesty – výstava obrázků ve škole, sportovně turistické aktivity v přírodě, vyhledávání dopravních spojení na internetu, výroba topografické mapy stezky a okolí